

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I maj 1995 blev der i et samarbejde mellem Arbejdsministeriet og Socialministeriet nedsat et udvalg om skånejob.

Udvalget var en opfølgning på regeringsgrundlaget »Fælles Fremtid« fra september 1994, hvori det blev tilkendegivet, at regeringen sammen med arbejdsmarkedets parter ville overveje mulighederne for en ordning med særlige vilkår for personer med nedsat erhvervssevne, der ellers trues af permanent at være henvist til passiv forsørgelse.

Regeringens opfordring til arbejdsmarkedets parter resulterede i, at mange af de nye overenskomster indeholder sociale kapitler, hvori parterne forpligter sig til at gøre en indsats for at skabe mulige arbejdspladser for udsatte grupper. Der er primært tale om overenskomstbaserede skånejob på det almindelige arbejdsmarked.

I udvalgets første delrapport blev der imidlertid peget på, at det er en barriere for udbredelsen af en anden type skånejob, nemlig skånejob i form af 50/50-stillinger med hjemmel i §§ 91-95 i lov om social bistand, at den støttede beskæftigelse ikke giver mulighed for at bevare dagpengereetten og dermed den senere mulighed for efterløn.

50/50-stillinger gives til personer, der af fysiske eller psykiske årsager m.v. ikke er i stand til at fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet og dermed også har mistet muligheden for at kunne få ydelser efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., da de ikke længere har mulighed for at klare kravene.

Kommunen er ansvarlig for at tilvejebringe 50/50-stillinger, men også amtskommunen kan oprette disse stillinger. Personer, der er beskæftiget i en 50/50-stilling, får normalt overenskomstens begyndelsesløn og skal mindst aflønnes med 70-100 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den løn, som sædvanligvis gælder for tilsvarende arbejde. Arbejdsgiveren modtager et offentligt tilskud på halvdelen af den udbetalte løn med tillæg af eventuelle arbejdsgiverbidrag til ATP m.v., dog højst af overenskomstens begyndelsestimeløn eller af den løn,

som sædvanligvis gælder for tilsvarende arbejde. Arbejdsgiveren kan vælge at aflønne efter anciennitet, men tilskuddet beregnes som beskrevet. Tilskuddet finansieres af amt og kommune med halvdelen til hver.

Denne form for støttet beskæftigelse giver ikke mulighed for at bevare dagpengereetten efter arbejdsløshedsforsikringsloven, selv om medlemskab af en arbejdsløshedskasse opretholdes.

Der var enighed i udvalget om, at dagpengereetten til personer i 50/50-stillinger vil bryde med basale principper i arbejdsløshedsforsikringsystemet. Her tænkes især på rådighedsreglerne og arbejdskravet.

Udvalget konstaterede dog, at der var et ønske om at få undersøgt, hvilke muligheder der kunne findes for at sikre personer i 50/50-stillinger – helt eller delvist – de rettigheder, som følger af medlemskab af en arbejdsløshedskasse.

På denne baggrund nedsatte regeringen økonomiudvalg et embedsmandsudvalg med repræsentanter fra Socialministeriet, Arbejdsministeriet, Statsministeriet og Finansministeriet. Udvalgets opgave var at komme med forslag til alternative løsninger på problemet.

Under udvalgsarbejdet blev det klarlagt, at personer, der er beskæftiget i en 50/50-stilling, vil kunne modtage kontakthjælp efter bistandsloven i perioder mellem to 50/50-stillinger. Det er kommunen, der skal skaffe en ny 50/50-stilling.

Derimod har denne persongruppe kun begrænsede muligheder for at trække sig tilbage fra arbejdslivet, når de når 60 års alderen. Hvis de ikke opfylder betingelserne for en førtidspension, vil de ikke være berettigede til nogen form for økonomisk ydelse før folkepensionsalderen.

Konklusionen i udvalgets rapport pegede derfor på en løsning ved, at der udarbejdes en efterlønsniggende ordning for personer, der efter at have været beskæftiget på det ordinære arbejdsmarked i en længere årrække, fortsætter i en 50/50-stilling.

Ordningen skulle så vidt muligt bygge på samme adgangskriterier som efterlønsordningen. Det vil sige, at ansøgeren

* skal være fyldt 60 år,